

Tajna mučkog ubojstva

Niti nakon skoro 70 godina nije poznato na koji je način ubijen niti gdje se nalaze posmrtni ostaci fra Petra Sesara. Ali je jedno sigurno, ubijen je iz razloga što je bio fratar što je nosio križ, iz razloga što je bio uz svoj narod do samog kraja ovozemaljskog života. Na bisti koja je postavljena ispred crkve u Čapljini ispisane su njegove riječi „**„Ja ču ostati s narodom ču biti, ako treba i krv ču prolit“**“.

Nekoliko je verzija mučkog ubojstva fra Petra Sesara. Jedna od njih je da su ga partizani skupa sa s. Reginom Milas i preko stotinu katolika, početkom veljače 1945. odveli iz župne kuće u Čapljini preko Neretve i ubili na nepoznatom mjestu, u blizini Domanovića. To se dogodilo 4. veljače 1945. Ljudi su vidjeli kako ga partizani kundacima udaraju po glavi i odvode sa sobom preko Neretve, te ga okrvavljenog i vezanog žicom odvode na strijeljanje. To se dogodilo negdje između Čapljine i Domanovića. Ubijen je oko 6. veljače 1945. u 50. godini života, 31. godini redovništva i 24. godini svećeništva.

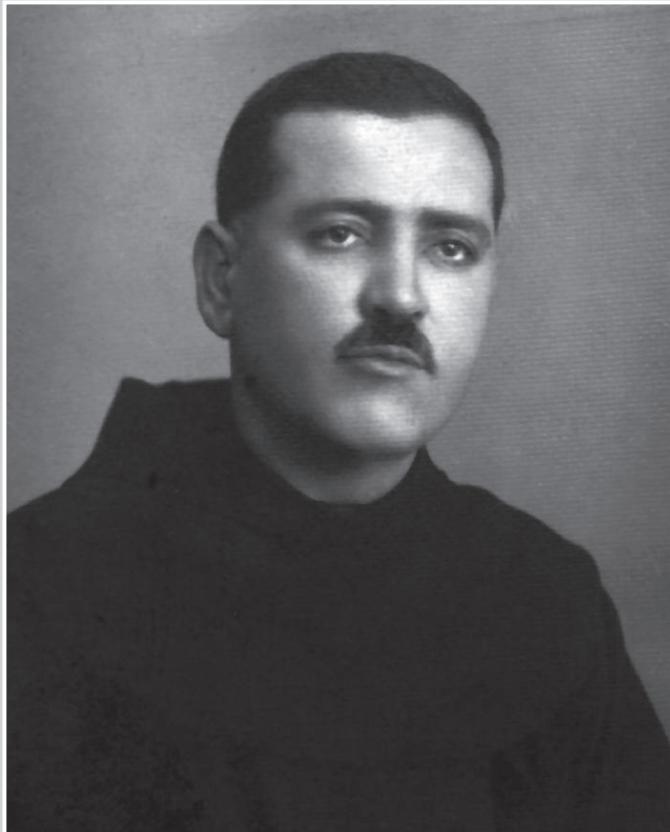

Bista fra Petra nalazi se pored crkve u Čapljini

Raduje me da mogu ovaj skromni uradak pokloniti župama u kojima je djelovao fra Petar, rodbini, ali i svima kojima nije zaboravili žrtvu fra Petra, a kojima je stalo do istine i pravde. Fra Petar je umro mučeničkom smrću, „a mučeništvo je, prema Drugom vatikanskom saboru, najveći dokaz ljubavi i uzvrat najvećoj ljubavi Isusa Krista, Sina Božjega, koji je za spasenje ljudi darovao svoj život kao žrtvu ljubavi na kršu. (LG 42)“

Kočerin, 2012.

mr. sc. Drago Martinović

fra Petar Sesar

(1895. – 1945.)

Uvodne riječi

Baka Andja glavni je razlog mog pisanja o životu, djelovanju i mučeničkoj smrti fra Petra Sesara. Iako baku Andju (udana Martinović), koja je bila fra Petrova sestra nisam upamtio, jer je umrla 1966., godinu dana prije mog rođenja, njezinu sliku nosim duboko u sebi. Sliku sam stvorio na temelju brojnih priča koji sam čuo o njoj. Draga bako ovo je moje skromno hvala tebi i tvome bratu fra Petru. Fra Petru koji je umro mučeničkom smrću, kao i još 65 subraće, frataru Hercegovačke franjevačke provincije u razdoblju od 1942. do 1945. godine.

Andja Martinović (rod. Sesar)
fra Petrova sestra

Osnovni podaci o fra Petrovoj obitelji

Fra Petar (krsno ime Marijan) Sesar rođen je 2. travnja 1895. na Kočerini (zaseok Sesari). Fra Petar je bio drugo od sedmoro djece od oca Ante i majke Kate rođ. Ćuk. Fra Petrova braća su Kažimir, Cvitan i Stanko, a sestre Iva, Andja i Matija. Najstariji fra Petrov brat Kažimir je nestao u I. svjetskom ratu i bio je oženjen, ali nije imao djece. Sestra Iva je umrla u 4. godini života, brat Stanko nije bio oženjen i umro je u 51. godini života, brat Cvitan se oženio Ivom rođ. Mabić i imao je osmero djece (troje ih je umrlo nedugo nakon rođenja) od kojih je dvoje živih (Ante i Bože). Cvitan je umro u 70. godini života. Sestra Matija je živjela u Indiji (Srbija) i nije bila udavana. Sestra Andja, moja baka (žena Tomina), izrodila je šestero djece od kojih je dvoje živih (Ljuba i Drago). Andja je rođena 1902., a umrla je 1966.

Mjesto gdje se nalazila kuća u kojoj se rodio fra Petar, ispod je nova kuća

Školovanje i ređenje

Fra Petar Sesar je završio pučku školu 1909. u rodnom Kočerinu. Bio je među prvih 10 učenika u školi na Kočerinu koja je počela s radom 1905.

Fra Petar Sesar je bio jedini među 10 kandidata koji su primljeni u Gimnaziju na Širokom Brijegu sa sadašnjeg područja cijele Općine Široki Brijeg. Naime, školske 1909./1910. godine profesoški zbor Gimnazije na Širokom Brijegu odredio je prijamno povjerenstvo koje

Đačka glazba na Širokom Brijegu, 1912.
fra Petar je svirao trubu

provjerava znanje pridošlih kandidata, te na temelju preporuka njihovih župnika vrši odabir. U franjevački novicijat stupio je na Humcu 17. rujna 1914. Čin polaganja svečanih zavjeta prvih habituirenata održan je 17. srpnja 1918. na Humcu. Fra Petar Sesar je bio među prvih 10 maturanata koji su maturirali u Velikoj franjevačkoj gimnaziji na Širokom Brijegu u jesenskom roku 1918., koja je te godine dobila pravo javnosti. Prve zavjete položio je na Humcu 17. rujna 1918. godine, a svečane zavjete u Mostaru 4. listopada 1918. Bogosloviju je završio u Mostaru (1918.-1920), Beču (1920./1921.) i Innsbrucku (1921./1922.). Subđakonat je primio u Beču 7. kolovoza, a đakonat 21. kolovoza 1921. Tjedan dana kasnije, 28. kolovoza 1921., također u Beču, zaredio ga je za svećenika apostolski nuncij nadbiskup Franciscus Marchetti-Selvaggiani. Mladu misu proslavio je u Münchenu 11. rujna 1921.

Pastoralno djelovanje

Pastoralno je djelovao kao kapelan na Širokom Brijegu (1922.-1925.), a potom je u istom samostanu bio vikar (1925.-1928.), te gvardijan i župnik (1928.-1931.). Potom je bio župnik u Tihaljini (1931.-1933.) i Gorici (1933.-1934.), te devet godina tajnik i ekonom Provincije u Mostaru (1934.-1943.). Definitor Provincije od 1943. i na kraju župnik u Čapljini od 1943. do mučeničke smrti 1945.

Čerigaj, župa Široki Brijeg, 15.5.1944. - Uprava Provincije